

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Romana Fialy, Mgr. Ing. Radovana Havelce, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Okresního soudu v Karlových Varech** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Krajským soudem v Plzni** a **Nejvyšším správním soudem**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 17 C 64/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, čj. SPU 356611/2015, a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 169298/2015/129/Lou: žalobce **Dipl. Ing. K.-E. C.**, zastoupeného JUDr. Petrem Haluzou, advokátem se sídlem Drahobejlova 41, Praha 9, a žalovaného **Státního pozemkového úřadu**, IČ 01312774, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3,

t a k t o :

- I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 17 C 64/2016 , o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, čj. SPU 356611/2015, **j e soud ve správním soudnictví.**
- II. Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 1. 2016, čj. 30 A 114/2015-32, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 43/2016-16, **s e v tomto rozsahu z r u š u j í.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 4. 5. 2016 se Okresní soud v Karlových Varech (dále též „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o věcnou příslušnost vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále také jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), mezi ním a Krajským soudem v Plzni a Nejvyšším správním soudem ve věci zrušení rozhodnutí pozemkového úřadu o povolení obnovy řízení, vedené u navrhovatele pod sp. zn. 17 C 64/2016.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Státní pozemkový úřad rozhodnutím ze dne 19. 6. 2015, čj. SPU 356611/2015, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 169298/2015/129/Lou, o povolení obnovy řízení, v němž bylo (původně) rozhodnuto podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o půdě“), o tom, že žalobce je vlastníkem v rozhodnutí blíže specifikovaného majetku v k. ú. V.

Žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni dne 8. 9. 2015, o jejímž spojení s dalšími žalobami téhož žalobce a společném projednání pod sp. zn. 30 A 114/2015 bylo krajským soudem rozhodnuto, se žalobce domáhal zrušení čtyř rozhodnutí pozemkového úřadu (mj. shora uvedeného rozhodnutí tohoto správního orgánu ze dne 19. 6. 2015). Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 1. 2016, čj. 30 A 114/2015-32, bylo vysloveno, že se žaloby odmítají. Jak vyplývá z odůvodnění tohoto usnesení, krajský soud vycházel ze závěru, že se v daném případě jedná o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správních orgánů a podléhající soudnímu přezkumu v občanském soudním řízení. Proto postupoval podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. Rovněž uvedl, že není oprávněn podanou žalobu postoupit místně příslušnému soudu, avšak žalobce může ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v této věci žalobu podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. k místně příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu.

Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 43/2016-16, zamítl s odůvodněním, že žalobami napadená rozhodnutí jsou rozhodnutími, jimiž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci a k jejichž přezkumu jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení. Ztotožnil se s názorem dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu, že rozhodující je vždy charakter hmotného práva, o němž je v řízení rozhodováno, nikoliv procesních prostředků, jejichž prostřednictvím správní orgán k rozhodnutí ve věci samé dospívá; že nařízení obnovy řízení musí sledovat procesní osud rozhodnutí ve věci samé a že právní režim soudní ochrany proti rozhodnutí o povolení obnovy řízení tudíž nemůže být odlišný od právního režimu soudní ochrany proti rozhodnutí o vlastnictví nemovitosti (např. rozsudek ze dne 4. 2. 2003, čj. 7 A 30/2001-24, publikovaný pod č. 44/2004 Sb. NSS, usnesení ze dne 22. 6. 2004, čj. Konf 123/2003-7, publikované pod č. 372/2004 Sb. NSS, nebo rozsudky ze dne 2. 8. 2004, čj. 2 As 71/2003-35, ze dne 24. 8. 2007, čj. 8 As 15/2006-103 a ze dne 19. 2. 2015, čj. 7 As 17/2015-35).

Žalobce dne 30. 3. 2016 podal žalobu u Okresního soudu v Karlových Varech.

Okresní soud usnesením ze dne 6. 4. 2016, čj. 17 C 64/2016-22, vyzval účastníky řízení, aby se ve lhůtě 10 dnů vyjádřili k záměru soudu předložit věc podle § 104c odst. 2 o. s. ř. k posouzení věcné příslušnosti pro rozhodnutí o žalobě zvláštním senátem podle zákona č. 131/2002 Sb. Uvedl, že se domnívá, že věcná příslušnost k rozhodnutí žaloby o zrušení rozhodnutí o povolení obnovy správního řízení (v soukromoprávní věci) je dána u správního soudu (Krajského soudu v Plzni); nejde totiž o věc vyplývající z poměrů soukromého práva dle § 7 o. s. ř. (takovou věcí se může stát až k žalobě účastníka správního řízení po případném pravomocném skončení věci samé).

Žalobce se ve svém vyjádření ztotožnil s právním názorem okresního soudu a uvedl, že proti předložení věci zvláštnímu senátu nemá námitek; s tímto postupem vyjádřil souhlas rovněž žalovaný.

Jak vyplývá z výše uvedeného, Okresní soud v Karlových Varech s názorem Krajského soudu v Plzni i Nejvyššího správního soudu nesouhlasil, a proto předložil věc k rozhodnutí o věcné příslušnosti zvláštnímu senátu. Má za to, že věc patří do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, avšak tento soud rozhodl ve stejné věci pravomocným rozhodnutím o odmítnutí žaloby vůči správnímu úřadu s poukazem, že věc má projednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení.

Při řešení vzniklého sporu o věcnou příslušnost mezi Okresním soudem v Karlových Varech, rozhodujícím v občanském soudním řízení, a Krajským soudem v Plzni a Nejvyšším správním soudem, rozhodujícími ve věcech správního soudnictví, se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. 1. 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb. Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Krajský soud v Plzni v předcházejícím řízení ve správním soudnictví popřel svou pravomoc rozhodnout věc. Nejvyšší správní soud uzavřel, že krajský soud postupoval správně. Okresní soud v Karlových Varech rozhodující v řízení podle části páté o. s. ř. popírá svou pravomoc rozhodnout věc po jejím postoupení. Ve věci se jedná o negativní kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zvláštní senát zákonem č. 131/2002 Sb.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

V předložené věci má zvláštní senát posoudit, kdo je příslušný rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí pozemkového úřadu o povolení obnovy řízení, v němž bylo určeno vlastnické právo žalobce k nemovitostem podle ust. § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“).

Problematikou soudního přezkumu procesních rozhodnutí vydaných právními orgány se zvláštní senát zabýval již v usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006–8 (publikovaném pod č. 1952/2009 Sb. NSS), kterým popřel dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu, na niž je v posuzované věci odkazováno rozhodnutím o

kasační stížnosti žalobce. Na již prezentované závěry zvláštní senát navázal dále usnesením ze dne 21. 9. 2011, čj. Konf 65/2010–21, publikovaným pod č. 2499/2012 Sb. NSS.

Zejména uvedl, že v případě, kdy pozemkový úřad rozhoduje o vlastnictví podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, právní vztah sice vzniká vrchnostensky, tj. konstitutivním rozhodnutím správního orgánu, nicméně další působení správního orgánu na formování samotného obsahu tohoto právního obsahu je již minimální. Nelze proto uzavřít jinak, než že rozhodnutí podle § 9 odst. 4 zákona o půdě je rozhodnutím správního orgánu ve věci soukromoprávní. K přezkoumání takového rozhodnutí by tedy v obecné rovině byly příslušné soudy v občanském soudním řízení.

Dále uvedl, že zvláštní senát nicméně konstantně judikuje, že „*pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. To odpovídá smyslu zákonné úpravy a nezpochybněnému trendu dřívější doktríny a judikatury*“. Pokud tedy lze na napadené rozhodnutí nahlížet již pouze jako na rozhodnutí *procesní* povahy, které řeší např. důsledky povolené obnovy řízení, žalobu směřující proti takovému rozhodnutí, týkající se výlučně posouzení procesní otázky, by měl přezkoumat soud ve správním soudnictví.

S těmito závěry odůvodňujícími, proč by procesní rozhodnutí správních orgánů měla být přezkoumávána soudy ve správním soudnictví, zatímco soudy v občanském soudním řízení by měly přezkoumávat pouze ta rozhodnutí správních orgánů, o nichž mohou znovu meritorně rozhodnout, se zvláštní senát v předmětné věci nadále zcela ztotožňuje a neshledal důvodu se od nich jakýmkoliv způsobem odchýlit. V podrobnější argumentaci pak odkazuje na odůvodnění citovaných usnesení zvláštního senátu (včetně usnesení ze dne 2. 12. 2014, čj. Konf 39/2013-14) nebo na setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která není s těmito názory v konfliktu (např. rozsudky ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 89/2011-72, ze dne 31. 1. 2012, čj. 4 Ads 159/2011-86, ze dne 18. 6. 2013, čj. 4 As 13/2013-26, nebo ze dne 29. 7. 2015, čj. 2 As 152/2015-31, dostupné na www.nssoud.cz).

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že věc, týkající se přezkumu rozhodnutí pozemkového úřadu o povolení obnovy řízení, v němž bylo určeno vlastnické právo žalobce k nemovitostem podle ust. § 9 odst. 4 zákona o půdě, projedná a rozhodne soud ve správním soudnictví (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Krajského soudu v Plzni a rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsahu, kterým výroku, jímž byla pravomoc určena, odporují.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Krajský soud v Plzni

pokračovat v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, čj. SPU 356611/2015.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. února 2017

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu